

Komentář č. 3 – Tereza Donné

Text Tomáše Hrustiče popisuje působení svědků Jehovových mezi Romy na Slovensku. Ze studie vyplývá, že ačkoli je mezi svědky Jehovovými romská populace zastoupena v širokém měřítku, nesoustřeďují se Jehovisté výhradně na Romy, ale snaží se šířit své poselství všude bez rozdílu – což je pravděpodobně důvod tak značné romské konverze k tomuto hnutí, neboť tento přístup jim dává pocit rovnocennosti s ostatními, čehož se jim např. v katolické církvi nedostává, jak Hrustič uvádí i na příkladu (výpověď Romky na s. 35). Přístup k Romům v rámci hnutí je pak stejný, jsou tedy bráni jako rovnocenní členové a není s nimi zacházeno s žádným despektem, což potvrzuje i vzájemné oslovování „bratři“ a „sestry“. I tento přístup je ale založen zejména na neustálém srovnávání s Romy, kteří k hnutí nekonvertovali (jehovističtí Romové jsou čistší, nekradou, nelžou...) a tento odsuzující/porovnávající postoj zaujímají i konvertovaní Romové sami. Navzdory tomu z tohoto přístupu nevyplývají žádné rozpory mezi Jehovisty (jehovistickými Romy) a okolní Romskou i „bílou“ komunitou (nebo takovýto případ alespoň není ve studii popsán).

Naproti tomu popis událostí odehrávajících se v osadě Plavecký Štvrtek, jež uvádí Tatiana Podolinská je diametrálně odlišný. Studie nás zpravuje o dvou znesvářených romských rodinách, jejichž rozepře údajně nastala po té, co do osady přišli misionáři z letničního hnutí Slovo života. Nejdříve se s nimi sympatizovala progresivní část ghetta (tedy romské rodiny, které o sobě tvrdily, že jsou katolické, ale do kostela nechodily a víru ani nijak jinak nepraktikovaly); později ale tyto rodiny Slovo života opustily, což přimělo ke konverzi k tomuto hnutí druhou, konzervativní část osady, která se do té doby také hlásila ke katolicismu, ale praktikovala k tomu ještě mnohé další prvky romské lidové zbožnosti a kultury. Tato skupina se pak dále rozdělila na dvě, první z nich od hnutí též odešla, druhá k němu stále inklinuje.

Nicméně díky obšírnému popisu situace v osadě před příchodem hnutí se dá soudit, že by k vyhrocenému sporu mezi oběma (konzervativní a progresivní) skupinami tak jako tak došlo, a že působení Slova života bylo jen záminkou ke konečnému propuknutí konfliktu. Ze studie nevyplývá, že by spory v rámci osady měli nějaký vliv na pohled „bílých“ obyvatel vesnice na Romy zde žijící, či že by konflikt jejich pohled nějak změnil.

Na základě obou případových studií tedy nelze jasně určit, zdali působení (alternativních)církví má nějaký hlubší význam na soc. Vztahy mezi Romy navzájem, či mezi Romy a „bílým“ okolím.